

FAKTA

Heini í Skorini er 28 ár. Hann er føddur og uppvaksin í Havn. Umframt í Føroyum, hevur hann búið í Danmark, Ísrael og Suðrafrika. Hann er freelance journalistur fyri dokumentardeildina í Kringvarpi Føroya og fyri útlendskar miðlar, fyrst og fremst dansku Weekendavisina. Hann hevur eina MA í samfelagsfrøði og religiún. Seinastu árinu hevur hann verið virkin sum íbirtari til føroyska kjakið, millum annað við journalistiskum tilfari, essay-søvnunum »Krossvegir« og »Er Gud deyður?« og stórum og vælviðjaðum ráðstevnum um religiún og politikk. Umframt hetta er hann nýklaktur føroyameistari við B36 og hevur júst fingið eina dóttir.

– Um hvørki journalistar ella fólk í almennu fyrisitingini kunnu geva sína meining til kennar, hvussu nógv fakfólk eru so eftir at kjakast?

Mynd: Álvur Haraldsen

kynisk og ásanna, at tað eru ikki pengar til alt. Vit noyðast at raðfesta – og tað er púasta galið við raðfestingini í dag. Vit eru í eini beinhardari kapping um okkara fólk, og vit tapar, sigur Heini í Skorini sannførdur.

Tá er tað, at hann nevnið vantandi virðingina fyri serfrøðini. Tað er ein trupulleiki, sum hann elskar at hata. Vit dragast sambært Heina við ein hugburð, sum sigur, at øll vita líka væl, at allar grundgevingar hava sama virði, og at eingin eliterur, belisin fani skal fortelja mær nakað.

– Búskaparráðið, Havstovan, Vinnuhúsið, embætisfólk og aðrir stovnar prædika hvørt einasta ár um, hvørjir reformar kunnu gera hetta samfelagið ríkari og betri at liva í. Men politikararnir eru sera trekir, tí áhugabólkar og persónlig, lokal og stuttskygd áhugamál viga tyngri enn framtíðin hjá hesi eindini, vit rópa Føroyar, sigur Heini og ristir við høvðinum, meðan hann lenar seg afturá í stólinum.

Helgi og aðalstjórin

Spurningurin, um journalistar í almennum miðli kunnu taka lut í almenna kjakinum, varð tikin

til viðgerðar, tá Heini í Skorini við einum glóðheitum penni umrøddi føroyskan politikk í fjør, meðan hann var vertur í mentanarsendingini Refleksjón. Lesarabrævið snúði seg um stevið í táverandi ABC-samgonguni og fráveruna av politiskum málum. Úrslitið var, at Norðoya Sambandsfelag, uttan at viðgera innihaldið, kærði hann fyri leiðsluna í Kringvarpinum, tí sambært teimum skal ein journalistur ikki luttaka í almenna kjakinum.

Heini heldur, at mótsæl er gott. Men hann hvakk við, tá hann hoyrði, at lógtingsmaðurin Helgi Abrahamsen herfyri royndi at undirgrava rættin hjá embætisfólkum at vitja tey almennu tiltøk, sum tey nú einaferð hava hug til. Heini heldur, at Helgi Abrahamsen hevur rætt og slætt uppiborið heiðurin sum ársins neyðrakett, eftir at hann legði eftir aðalstjóranum í Almanna- og heilsumálaráðnum fyri at vísa seg á einum politiskum mót-mælistiltaki í Vágshotni.

– Hetta er ein vandamikil tendensur. Um hvørki journalistar ella fólk í almennu fyrisitingini kunnu geva sína meining til kennar, hvussu nógv fakfólk eru so

eftir at kjakast? Nógvir universitetsútbúnaðir undirvísarar melda eisini pass, tí teir hava eitt trúvirði at verja móttvegis næmingunum. Og uppáftur aðrir fakkbólkar hava sínar grundgevingar fyri at vera passivir borgarar. Hvar enda vit, um eingin teirra tekur lut? Og tað er nakað tvælt, at tú neyðturviliga missir trúvirði, tá tú úttalar teg. Tað eru nógv dømi um, at tað ber til at argumentera fyri eini sæk uttan at vera partapolitiskur, sigur Heini í Skorini.

Politiska tilgongdin við málum um nýggja skattaskipan, sum samgongan fer at seta í verk eftir ársskiptið, hevur fleiri ferðir verið tikið fram á tingsins røðarapalli sum eitt dømi um, at føroyska samfelagið hevur ongan áhuga í akademikarum. Í hesum forinum vísu embætisfólk og Búskapar- og lögfrøðingafelagið á, at tað vóru ov nógvir óvissur í uppskotinum. Annað dømið er búskaparfrøðingurin Magni Laksáfoss, sum ikki bjóðaði seg fram aftur til lógtingsvalið hesuferð við teirri grundgeving, at tað var meningsleyst at sita í politisku skipanini, tá eingin lurtar eftir tær kortini.

Tá Heini verður spurður, um

hann nakrantíð hevur tað soleiðis, svarar hann, at tað er ein jánkaslig niðurstøða at koma til.

– Jú, sjálvandi, onkuntíð hevur tú tað soleiðis. Fyri nøkrum vikum síðani skrivaði ein samkomuleiðari í Kollafirði eitt lesarabræv ímóti mær um endaleysa stríðið millum Ísrael og Palestina. Tá hugsaði eg: Skal eg byrja við Ádam og Evu, ella skal eg bara droppa at svara. Eg gjørdi tað seinna, tí eg hevði ikki hug til eitt drúgt kjak við mannin. Men tað er kanska skeivt, og super arrogant, at hugsa so. Men tað er so púra vist, at tað broytir einki at siga, at øll eru skítbýtt, og tí eri eg »over and out«. Tað er ein ússalig umbering at geva skarvin yvir og vera gronutur, tí tú fær mótsæl. Mótsæl er fint, og tak so dystin upp, sigur Heini.

Tá Heini er errin

Hóast dreymurin um eitt modernað føroyskt samfelag kann tykjast fjarur, er Heini í Skorini púra sannførdur um, at Føroyar kann gerast eitt attraktivt samfelag at liva í – eisini fyri føroyskar kanónir uttanlands. Tað eru kortini avbjóðingar, sum skulu knógvast sum skjótast. Vit mugu hava

fleiri útbúgvingartilboð, eitt veruligt granskingarumhvørvi, biligari flogferðaseðlar, biligari kostnaðarstöði, ein fleksiblar bústaðarmarknað, og so framvegis. Vit hava fortreytirnar at greiða trupulleikarnar, men reyðu ávaringarlampurnar lýsa bjartari fyri hvønn dag.

Tá stóra endamálið er at fáa eitt føroyskt samfelag, sum fólk tíma at búgva í, og sum føroyingar heima og úti kunnu vera ernir av. Men nær er Heini sjálvur errin av at vera føroyingur?

– Eg eri ein errin føroyingur, tá okkara listafólk gera seg galdandi uttan fyri landoddarnar. Tá Pál kemur á mál. Tá føroyska fót bóltlandsliðið fær stig ímóti størri tjóðum. Tá onkur granskari stendur seg væl uttanlands. Tá føroyskar vinnur og føroysk vinnulívsfólk sparka reyv og gerast fyrmyndir fyri onnur. Tá eg siti eitt summarkvöld á Hvonni við sympatiskum vinfólkum, sum kjakast um alt frá lekrum damum og fót bólt til Arafat, Foucault og kalda kríggið. Tá eri eg ein errin føroyingur, endar Heini í Skorini.

uni@sosialurin.fo